

бетес Мелитус тип 2 (T2DM) е еден од најчестите коморбидитети кај пациентите со COVID-19, со преваленца помеѓу 7-30%. Пациентите со T2DM инфицирани со SARS-CoV-2 имаат повисока стапка на хоспитализација и поголема смртност во споредба со пациентите без дијабет. Не се познати точните механизми за појава на дијабетес кај пациентите со COVID-19. Претходно недијагностициран дијабетес, стрес хипергликемија, хипергликемија индуцирана од стероиди, ефектот на SARS-CoV-2 врз β -клетките може да бидат причина за развој на дијабет во тек на COVID 19. **Цел:** Да се прикаже влошувањето на гликорегулацијата и зголемување на бројот на новодијагностициран T2DM кај пациенти со COVID 19. Материјал и методи: Ретроспективно беа анализирани 203 пациенти, хоспитализирани во Модуларна болница-Клиника за Инфективни заболувања-Скопје, во периодот од декември 2020-мај 2021 година. Преегзистирачки T2DM беше дефиниран врз основа на анамнезата, медицинската евиденција и тековна антидијабетична терапија. Новодијагностициран T2DM, дијагностициран со HbA1c >6,5%; fasting гликемија >7,0mmol/l или рандом гликемија >11,1mmol/l. Резултати: Од вкупно 203 пациенти, кај 65(32,0%) е потврден T2DM. Новодијагностициран дијабетес бил откриен кај 18(28%), а 49(75%) пациенти биле со претходно дијагностициран дијабетес. Смртоносен исход имало кај 16 (25%) од сите пациенти со T2DM.

Заклучок: COVID-19 е поврзан со влошување на преегзистирачкиот и појава на новодијагностициран T2DM. Потребно е рано идентификување и третирање на дијабетот, со цел подобрување на исходот на болеста.

THE EFFECT OF SARS-COV-19 INFECTION ON THE DETERIORATION OF PREEXISTING AND DEVELOPMENT OF NEW-ONSET DIABETES MELLITUS TYPE 2

Tatjana B.Prosheva¹, Milena S.Bogatinska², Iskra Bitoska¹, Sasha Jovanovska-Mishevska¹, Tatjana Milenkovikj¹

¹University Clinic for Endocrinology, Diabetes and Diseases of Metabolism-Skopje;

²Health Centre-Makedonski Brod

Introduction: SARS coronavirus-2 (SARS-CoV-2) is the causal agent of coronavirus disease(COVID-19). Type 2 Diabetes mellitus(T2DM) is one of the most frequent comorbidities in people with COVID-19 with a prevalence between 7-30%. Patients with DM2, infected with SARS-CoV-2 have a higher rate of hospital admission and higher mortality compared to non-diabetic subjects. The precise mechanisms for new-onset diabetes in patients with COVID-19 are not known. Previously undiagnosed diabetes, stress hyperglycemia, steroid-induced hyperglycemia and effects of SARS-CoV-2 on the β -cells could be involved.Objective: To present the deterioration of glycoregulation and the increase in development of new-onset T2DM in patients with COVID 19. Material and methods: 203 patients, hospitalized in the Modular Hospital-Clinic for Infectious Diseases in Skopje, from December 2020 to May 2021were retrospectively analyzed.Pre-existing diabetes was defined based on history, medical records or ongoing antidiabetic therapy.Newly diagnosed diabeteswas defined by a HbA1c value >6.5%; fasting glycaemia >7,0mmol/l or random measured glycaemia >11,1mmol/l. **Results:** Diabetes was determined in 65(32.0%) from total 203 patients. Newly diagnosed diabetes was discovered in 18(28%), and 49 (75%) were with previously diagnosed diabetes. Lethal outcome had 16(25%) of all patients with T2DM. **Conclusion:** COVID-19 is associated with deterioration of preexisting and new-onset T2DM; Early identification and treatment of diabetes is necessary to improve the long-term outcome of the disease. **Keywords:** SARS-CoV-2, Covid-19, Diabetes Mellitus

3. ГИГАНТСКИ ПРОЛАКТИНОМ - ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ

И. Младеновска Стојкоска, А.Муча, Б.Тодорова, И.Ахмети

Универзитетска клиника за ендокринологија, дијабетес и болести на метаболизмот Скопје,
Р. Македонија

Вовед: Гигантските пролактиноми се ретки тумори на хипофизата со застапеност од 1-5 % од сите пролактиноми, со димензии поголеми од 4 см и хиперпролактинемија (>1000 ng/ml). Клинички се презентираат со симптоми на хиперпролактинемија и невро-офталмолошки симптоми како резултат на компресивниот и инвазивниот ефект на туморот. **Приказ на случај:** Пациент на 44 годишна возраст се јавил на преглед поради намалено либидо и ерекција последните 12 месеци. Од пред 6 месеци пациентот има интензивни главоболки, намалување на видот и двојни слики. Од направените хормонални анализи: висок PRL-1050 ng/ml, TSH-3,63 mU/l, fT4-11,0 pmol/l, cortisol-357 nmol/l, ACTH-20 pg/ml, FSH-2,12 mU/ml, LH-1,78 mU/ml, низок тестостерон- 3,63 nmol/l. МР на хипофиза: параселарна и супраселарна маса со димензи 65x56мм, врши